

déi breet Zoustëmmung am Sënn vum Konsument. Merci.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Voilà. Domat ass dës Diskussioun dann ofgeschloss.

Da komme mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8255. Den Text steet am Document parlementaire 8255¹⁷.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8255 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt elo un. De Quorum ass erreicht. Vote par procuration. E klengen Effort, wannechgelift, da si mer esou wäit.

(Brouhaha)

Ok, elo si mer esou wäit. De Vott ass ofgeschloss.

Jo-Stëmmen: 60, Nee-Stëmmen: 0, an Abstentionen: 0. Domat ass de Projet de loi mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Laurent Mosar), MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach (par Mme Stéphanie Weydert), Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Maurice Bauer), Christophe Hansen, Max Hengel (par Mme Diane Adehm), Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par M. Gusty Graas), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par Mme Barbara Agostino) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana (par Mme Taina Bofferding), Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Georges Engel), Georges Engel, Franz Fayot (par M. Yves Cruchten), Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson (par Mme Joëlle Welfring) et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

11. 8293 – Projet de loi portant sur les compteurs d'eau en service dans le secteur de la métrologie légale

Als zweetleschte Punkt um Ordre du jour vun de Mëtze steet de Projet de loi 8293 iwwert d'Waasser-compteuren. Ech erënneren Iech drun, dass dëst e Riedemodell „avec rapport, mais sans débat“ ass. D'Riedezäit ass exceptionell, well et d'Madamm Beissel als Rapportrice ass, op 10 Minutte festgeloet.

(Interruptions et hilarité)

An duerno huet d'Regierung, wa se da wëllt, 5 Minuten. A soss huet kee Riedezäit. An d'Rapportrice huet elo direkt d'Wuert. Madamm Beissel, et ass un Iech.

Rapport de la Commission de l'Économie, des PME, de l'Énergie, de l'Espace et du Tourisme

Mme Simone Beissel (DP), rapportrice | Merci, Här President. Ech verspriechen Iech, ech si kuerz.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, de Konsum vu guddem Drénkwaasser, wat jo e Garant ass vun eiser Gesondheet a Liewensqualitéit, verlaangt zwou Saachen: éischstens eng gutt Gestiou an zweetens eng gutt Kontroll.

Wat heescht „geréieren“? Mir wëllen alleguerde gär wëssen als Konsumenten, wéi vill Waasser mer da brauchen. Si keng Fuitten an eise Leitungen? Ass et net abusiv? Dat heescht, huet net de léiwen Noper vläicht eis Leitung ugezaapt?

An dann zweetens: Et muss kontrolléiert ginn, dat heescht, mir brauche kalibréiert, genormten – fréier hu mer gesot: „geeichten“ – Waassercompteuren.

Ëm wat geet et an dësem Projet de loi? Et geet drëm, fir d'Modalitéite vun de Minimalperformancen, vum Kalibréieren a vum Ersetze vu Kal- a Waarmwaasser-compteuren ze determinéieren.

Wien ass betraff? Engersäits d'Propriétaire vun de Compteuren, dat sinn d'Gemengen, mat spezifischen Obligatiounen, an op där anerer Säit d'Konsumenten, dat heescht, all Zorte vu Konsumenten, wou mir derbäigehéieren, d'Betriben an esou weider.

Wien huet gesetzlech Kompetenz, fir elo d'Kontroll ze maachen? Dir wësst, den ILNAS, dat ass eist aalt Eichamt. An dee kontrolléiert all d'metrologesch Instruments de mesure, deen huet hei generell d'Kompetenz kritt.

Firwat huet missen eng nei Basis légale geschaaft ginn? Mir hunn e Règlement grand-ducal gehat vun 2016, deen huet déi concernéiert Direktiv vun 2014 ëmgasat an d'Lëtzebuurger Reglementatioun. Mee dat Reglement huet nëmmen déi futur Compteuren – dat heescht net déi en service – betraff. Dat huet also net gepasst. Doniewent hu mer e Règlement grand-ducal vun 1977 gehat, deen huet awer nëmmen d'Kalwaassercompteure betraff. Deen huet also och net gepasst. Dunn ass gesot ginn, dass et eng nei Base légale muss ginn, well soss kënne mer net virschaffen.

De Projet de loi, dee mer elo haut solle stëmmen, deen huet also folgend Objektiv: Éischstens d'Integratioun vun de Waarmwaassercompteuren, zweetens d'Festleeë vun de Prozedure vun der Installatioun a vun der Kontroll vun de Compteuren, drëttens d'Definitioun vum Kader vun eebe just der Interventioun vum ILNAS a véiertens déi Performancen, vun deenen ech geschwat hunn. Do muss och eng bestëmmte Marge d'erreur erlaabt ginn. Et ass elo esou, dass am Projet de loi beim Kalwaasser kann eng Marge d'erreur si vu 4 bis 10 % a beim waarme Waasser tësche 6 an 10 %.

Fir d'Ersetzen: Normalerweis steet elo am Projet de loi – an dat mécht och Sënn –, dass all 10 Joer d'Propriétairen, sprich d'Gemengen, sollen déi Compteuren ersetzen. Et ass awer méiglech, dass, wa se nei kalibréiert ginn, déi Period vun 10 op 15 Joer verlängert ka ginn.

(M. Fernand Etgen prend la présidence.)

Wat och virgesinn ass, dat ass, dass all Acteur – dat heescht esougutt d'Propriétaire wéi och d'Abonnéen – à tout moment kann d'ILNAS saiséieren, wann en e Souci huet, fir do Hëllefstellung ze kréien.

Dann, punkto Kontrollen, dat war en Hin an Hier – Dir wäert dat ee Moment nach héieren – vun den Avisen: Wie muss wat bezuelen? Wa sech erausstellt,

dass d'Compteur vum de Gemengen net konform sinn, an den ILNAS stellt dat fest, mussen d'Gemengen d'Fraise vun deenen Tester bezuelen. Ass et awer e Konsument, dee seet: „Halt, Är Compteur sinn net an der Reil“, an dee saiséiert den ILNAS, da muss de Konsument, deen dat ufreet, bezuelen (veuillez lire: Ass et awer e Konsument, dee seet: „Halt, Är Compteur sinn net an der Reil“, an dee saiséiert den ILNAS an et stellt sech eraus, dass d'Compteuren awer konform sinn, da muss de Konsument, deen dat ufreet, bezuelen). An ech mengen, dat ass ganz gerecht.

Här President, mir hunn an der Ekonomieskommission fënnf Avisen erakritt. En éischten Avis vum Conseil d'État am Mee hat verschidden Oppositionformellen, well do e bestëmmten Imbroglia war zwëschen deene verschiddene Règlement-grand-ducal vu 1977 bis haut. Do ass dunn nogefléckt ginn. Du kuum en zweeten Avis vum Staatsrot vun elo Enn Juni dëst Joer, an do huet de Conseil d'État de Go ginn.

D'Handelskummer huet direkt de Projet begréisst, si seet: „Et ass extrem wichtig, mir mussen d'Waasser preservéieren.“ Et ass och wichtig, dass mer uerdentlech Compteuren hunn, dass keng Surconsommation vun deem Waasser méiglech ass, well dat muss einfach richtig gonn.

De Syvicol huet och e ganz gudden Avis gemaach. Him geet et och drëm, fir d'Waasserqualitéit ze preservéieren. Mee dem Syvicol geet et och drëm – an ech hunn dat jo elo erkläert, dat war e bësschen Hickhack –, ween da misst déi Käschten droen. Um Ufank ass gesot ginn, haaptsächlech d'Gemengen, als staarke Mann, dat heescht als Propriétaire vun de Compteuren, missten déi droen. An elo ass déi Léisung, déi mer zrëckgehalen hunn, mengen ech, méi gerecht. An de Syvicol ass och domat d'accord.

D'Chambre des Métiers begréisst et dann och a seet: „D'Waasser ass wichtig, d'Compteur mussen klapen.“ D'Chambre des Métiers, an dat mécht och Sënn, mécht just en Appell un allegueren d'Gemengen, fir d'Betriben och mathëllefen ze loosser, fir déi ganz Installatioun vun de Compteuren a fir se ze warten.

Souwäit dozou. Ech sinn elo an enger siwenter Vitess duerch dee komplizéierte Rapport gefuer. All aner technesch Detailler fannt Der a mengem schëffleche Rapport.

An ech doen elo déi aner Kap un. Dir wësst allegueren, wéi wichtig d'Drénkwaasser fir eist Land ass. Et ass eng Fleur rare, mir mussen et soignéieren. Et dierf net verbëtzt ginn. An dofir ginn ech mat Freed den Accord vun der DP-Fraktioun.

(M. Claude Wiseler reprend la présidence.)

Merci.

Une voix | Très bien!

Une deuxième voix | Da mussen mir eisen Accord och nach ginn!

Une troisième voix | Jo!

(Interruptions diverses)

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Beissel.

Hei bei dësem Modell si keng aner Wuertmeldunge virgesinn. A wann d'Regierung nach wëllt eppes soen, kéint se dat. Dat schéngt mer net de Fall ze sinn.

Da komme mer direkt zur Ofstëmmung iwwert dëse Projet de loi. An dat ass de Projet de loi – ech muss dat formell och richtig maachen – 8293, deen am Document parlementaire 8293¹⁷ steet.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8293 et dispense du second vote constitutionnel

Ech maachen de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. Voilà, ech maachen de Vott zou.

D'Resultat vum Vott ass: 60 Jo-Stëmme bei kenger Nee-Stëmm a kenger Abstentioun. Domat ass de Projet 8293 also mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp (par M. Christophe Hansen), MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach (par M. Laurent Mosar), Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Stéphanie Weydert), Christophe Hansen, Max Hengel (par M. Félix Eischen), Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par M. Guy Arendt), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par Mme Barbara Agostino) et M. Gérard Schockmel;

M. Dan Biancalana (par M. Yves Cruchten), Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo (par Mme Taina Bofferding), Georges Engel, Franz Fayot (par M. Georges Engel), Claude Haagen (par Mme Francine Closener) et Mme Paulette Lenert;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

12. Hommage à M. Christophe Hansen

Mir kommen zum leschte Punkt vum eisem Ordre du jour. Haut ass nämlech, wéi Der alleguer wësst, de leschten Dag vum Mandat an der Chamber vum dräi Deputéierten. Eis Kollege François Bausch, Fernand Kartheiser a Christophe Hansen hu jo demissionéiert. Zweek verlossen eis, well si an d'EU-Parlament gewielt gi sinn, an een Deputéierten hält ganz mat der aktiver Politik op. Zäit also, fir e puer Gedanken a fir hinnen Äddi a Merci ze soen.

Ech fänken, wann Der erlaabt, mat deem Déngschtjéngsten un. De Christophe Hansen kennt déi verschidde Säite vum der Europapolitik scho laang. En huet 2007 als Assistent vum der deemoleger Europadeputéierter Astrid Lulling ugefaangen an esou d'Parlament an d'EU-Politik kenne geléiert. A wann een de Christophe Hansen iwwert déi Zäit schwätzen héiert, da weess een, datt dat e schnellen, erliefnesräichen an all Facetten implizéierenden Apprentissage mat der Madamm Lulling war.

(Hilarité)

Duerno wousst hien, wéi et géng fonctionéieren.

2014 ass hie Chargé de mission vum Ëmweltministère bei der permanenter Representatioun vum Lëtzebuerg bei der EU ginn. No der Presidence vum Lëtzebuerg vum Conseil vum der Europäescher Unioun ass de Christophe Hansen Vertrieeder vum der Lëtzebuerg

Chambre de Commerce zu Bréissel ginn. Dat huet him d'Geleeënheet ginn, d'EU-Institutionen och vu bausse kennen ze léieren.

2014 ass hie mat an d'Europawale gaangen an am September 2018 an d'Europaparlament nogeréckelt, wéi d'Viviane Reding zrëck an d'Nationalpolitik komm ass. Domat ass de Christophe Hansen vun der zweeter Rei an déi éischt Rei gewiesselt. Bei den Europawalen 2019 ass en zrëckgewielt ginn a war Questeur am Europaparlament vu Januar 2022 bis Oktober 2023, bis et hien op Lëtzebuerg an déi national Politik duerno gezunn huet. No den nationale Wale am Oktober 2023 ass hie Member vun dëser Chamber ginn.

De Christophe Hansen war an de leschte Méint Vizepräsident vum der aussepolitische Kommissioun a Member vun der Souskommissioun fir europäesch Dossierien. Do huet ee gespiert, datt seng europäesch Expérience an Expertise ganz oft en anert Licht an international Dossierien konnte bréngen, wa se hei an der nationaler Politik behandelt gi sinn.

Zweek Joer nom Ufank vum russeschen Invasiounskrich an der Ukrain huet de Christophe Hansen Enn Februar dëst Joer d'Chamber zu Kiew vertrueden. Hien huet do un der parlamentarescher Initiativ United for Ukraine deelgeholl, déi 26 Presidenten oder Vizepresidenten vum den aussepolitische Kommissiounen aus EU- an NATO-Länner op Kiew bruecht huet. Iwwert dës Rees hunn ech vill mam Christophe Hansen geschwat. Ech mengen, si war fir hie wichteg, well se ganz symbolesch war, fir Solidaritéit ze weisen, net nëmmen an de Wieder, mee och duerch physisch Presenz dohannen.

Als Norddeputéierten an duerch säin Elterenhaus ass hien Expert fir Landwirtschaft an duerch seng Formatioun och Expert an Ëmwelt-, Klima- an Energiefroen. Dofir ass et logesch gewiescht, datt hien zanter Oktober President vum der Ëmweltkommissioun a Member vun der Agrikultur- an och Héichschoul- a Sportskommissioun war.

De Christophe Hansen kennt vill Dossierien an hie kennt se gutt, och déi méi technesch Säit vum deenen Dossierien. Hie kennt déi national Politik an déi europäesch Politik an huet elo de Choix geholl, an déi europäesch Politik zrëckzagoen. Mir wënschen him all Guddes fir säi weidere Wee zu Bréissel an zu Stroossbuerg.

Merci, Christophe!

(Applaudissements)

Christophe, du muss Dech elo erëm un déi 30 Sekonnen zu Bréissel gewinnen!

(Hilarité)

M. Christophe Hansen (CSV) | Villmools merci, Här President. Ech sinn elo e bësse rout gi bei all deene Saachen, déi ech anscheinend scho gemaach hunn. Ech soen Iech awer, ech wëll Iech virun allem villmools Merci soe fir déi super Zesummenaarbecht, déi mer iwwert déi lescht bal néng Méint elo haten.

An ech mengen, et huet mir immens Spaass gemaach, och de Fonctionnement vum der Chamber besser kennen ze léieren. Och wann et elo nëmmen e ganz kuerzen Optrëtt war, hunn ech mer awer ganz vill gutt nei Kolleginnen a Kollegen hei gemaach. An ech wëll Iech an deem Sënn och villmools Merci soe fir déi ganz gutt Zesummenaarbecht.

An der Politik gesäit ee sech meeschtens nach eng Kéier zrëck. An ech bleiwe jo och als Europadeputéierter Member vun der aussepolitische Kommissioun a wäert Iech dann och reegelméisseg hei besiche kommen. Dann hoffen ech, mir gesinn ons nach dacks erëm. Voilà!

Villmools merci.

(Applaudissements)

M. Claude Wiseler, Président | Villmools merci.

13. Hommage à M. Fernand Kartheiser

E weideren Deputéierten, deen an d'Europaparlament gewielt ginn ass, ass de Kollege Fernand Kartheiser. De Fernand Kartheiser war bal 15 Joer laang an der Chamber. 2008 ass hie Member vun der Alternativer Demokratescher Reformpartei ginn. Kuerz drop, 2009, ass hien eng éischte Kéier an d'Chamber gewielt ginn. Säi Mandat hunn d'Wieler him 2013, 2018 an 2023 verlängert.

D'Aussen- an Europapolitik spillt scho laang eng wichteg Roll fir de Fernand Kartheiser. De fréieren Diplomat huet sech vun Ufank un an der Chamber an der dofir zoustänneger Kommissioun engagéiert. Seng diplomatesch Erfahrung war och am Beräich vum der parlamentarescher Diplomatie ganz hëllefreich.

An dëser Legislatur hat de Fernand Kartheiser sech och direkt manifestéiert, fir an der Souskommissioun iwwert d'europäesch Dossierien matzeschaffen, déi am Februar dëst Joer gegrënnt ginn ass. Et läit him um Häerz, europäesch Dossierien séier, mee och gewësenhaft ze analyséieren. An der viregter Legislatur war de Fernand Kartheiser och Member an der Souskommissioun iwwert d'Zukunft vum Europa.

De Fernand Kartheiser huet sech och an den internationale Gremien engagéiert. Ech nennen do zum Beispill déi parlamentaresch Assemblée vum Conseil de l'Europe oder der OSZE an d'OSAC. An där Konferenz huet hien d'Chamber zum Beispill d'lescht Joer am Oktober, kuerz no de Wale, zu Madrid vertrueden.

Nationalpolitesch war de Fernand Kartheiser jorelaang Member an der Kommissioun fir d'Famill, an där fir d'Education an an der parlamentarescher Kontrollkommissioun vum Service de renseignement och eng Rei Joren. Och an de Beräicher Verfassung, Verdeedegung, Police an Arméi huet de fréieren Offizier aktiv matgeschafft. Op seng Demande hi waren ënner aneren och Interpellatiounen iwwert d'Defie vun eiser Police an iwwert d'Zukunft vum der europäescher Sécherheet.

De Fernand Kartheiser hat ni Angscht virun der Kontrovers. Hien huet seng Meinung gesot an ass seng Schinn gefuer, kloer an däitlech, an domat heiansdo – ech géng souguer soen: oft – fir zolidd Animatioun a Géigewand heibanne gesuergt, no-tammment och an der Ukrain-Fro, mee net nëmmen an der Ukrain-Fro. Ob déi Kontroversen him eppes uitgemaach hunn oder ob e se gären hat, hunn ech nach net erausfonnt bis elo.

(Hilarité)

VLäicht war et och, Fernand, béides. Mee vläicht sees du eis dat spéider eng Kéier.

Hien huet och eng Partie Gesetzespropositionen eragereecht, vill Motiounen deposéiert a parlamentaresch Froe gestallt. Mir wäerte sécher seng Rhetorik a seng Reaktivitéit an Erënnerung halen.

Mam Fernand Kartheiser verléisst e ganz aktiven Deputéierten eis Chamber. Säi Fläiss, säi Wëssen a seng diplomatesch Karriär am Ausland wäerten him sécher hëllef, sech séier am EU-Parlament anzeliwen. Et ass fir d'éischte Kéier, datt e Member vun der ADR am Europaparlament vertrueden ass.

Vu datt déi Lëtzebuerg Europadeputéiert, wéi de Christophe Hansen et virdru scho gesot huet, och an all Sëtzung vum der aussepolitische Kommissioun invitéiert ginn, wäerte mir e sécher nach méi oft hei am Haus erëmgesinn.